

ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δρ. Μαρία Δόκου (mardok@minedu.gov.gr)
Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Υπ. Π.Ε.Θ.
Απόφοιτη Ε.Σ.Δ.Δ.

Ανοικτότητα (Openness): Ένα παγκόσμιο ζητούμενο

Άρση ή περιορισμός των περιορισμών με στόχο τη δωρεάν γνώση στην ανθρωπότητα

5 Διαστάσεις

- Νομική
- Οργανωτική
- Οικονομική
- Κοινωνική
- Τεχνολογική

Ευρώπη 2020- Εκπαίδευση & Κατάρτιση 2020 (ΕΚ2020)

Ευρώπη 2020: Έξυπνη, βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Δράση: «Άνοιγμα της Εκπαίδευσης»

- Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι (Α.Ε.Π.)
- Ανοικτά Περιβάλλοντα Μάθησης
- Υποδομές Τ.Π.Ε & βελτιωμένη συνδεσιμότητα

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (1)

- Ελεύθερα προσβάσιμοι
- Χωρίς κόστος
- Ελεύθερα στη χρήση
- Ελεύθερα σε επαναχρησιμοποίηση (reuse), εμπλουτισμό και βελτίωση (revise) και αναδιανομή (redistribute)

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (2)

Ορισμός UNESCO 2002 στο forum “Forum on the impact of Open Courseware for Higher Education in Developing Countries” :

“Η ανοικτή παροχή εκπαιδευτικών πόρων με τη συμβολή των *Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών* για καθοδήγηση [consultation], χρήση [use] και προσαρμογή [adaptation] από κοινότητα χρηστών για μη εμπορικούς σκοπούς”

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (3)

Ορισμός ΟΟΣΑ 2007:

“ψηφιακά υλικά που προσφέρονται δωρεάν και ανοικτά στους εκπαιδευτές, μαθητές και αυτο-εκπαιδευόμενους, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν και να τα επαναχρησιμοποιήσουν για τη διδασκαλία, τη μάθηση και την έρευνα”

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (4)

UNESCO 2012 – Διακήρυξη του Παρισιού για τις ΑΕΠ:

“υλικά διδασκαλίας, μάθησης και έρευνας σε οποιοδήποτε μέσο, ψηφιακό ή άλλο, που ανήκει στο δημόσιο τομέα, ή έχει κυκλοφορήσει με ανοικτή άδεια, που επιτρέπει τη χωρίς κόστος πρόσβαση, χρήση, προσαρμογή και αναδιανομή από άλλους χωρίς ή με λίγους περιορισμούς. Η ανοικτή αδειοδότηση αναπτύσσεται στο υπάρχον πλαίσιο των πνευματικών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, όπως αυτό καθορίζεται από τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις, σεβόμενη την ιδιοκτησία της εργασίας”

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (5)

UNESCO 2012 – Διακήρυξη του Παρισιού για τους ΑΕΠ:

Κάλεσμα στις κυβερνήσεις παγκοσμίως να παρέχουν ανοικτές άδειες στο εκπαιδευτικό υλικό που παράγεται με

δημόσια χρηματοδότηση

ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ (6)

Ευρύτερος ορισμός των Atkins, Brown και Hammond (2007):

“Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι είναι πόροι διδασκαλίας, μάθησης και έρευνας που υπάγονται στο δημόσιο τομέα ή έχουν εκδοθεί σύμφωνα με άδεια πνευματικής ιδιοκτησίας που επιτρέπει την ελεύθερη χρήση ή τον επαναπροσδιορισμό του σκοπού τους από άλλους. Οι ανοικτοί εκπαιδευτικοί πόροι περιλαμβάνουν πλήρη μαθήματα [full courses], υλικό μαθημάτων [course materials], τμήματα μαθημάτων [modules], εγχειρίδια διδασκαλίας [textbooks], βίντεο σε συνεχή ροή [streaming videos], δοκιμασίες [tests], λογισμικό [software] και οποιαδήποτε άλλα εργαλεία, υλικά ή τεχνικές χρειάζονται για την υποστήριξη της πρόσβασης στη γνώση”

ΑΝΟΙΚΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

- Δίκτυα και κοινότητες, ανεξαρτήτως γεωγραφικής γειτνίασης
- Ελαστικά μαθησιακά περιβάλλοντα

Πρδ.: MOOCs (Massive Open On Line Courses):

Εξέλιξη της ηλεκτρονικής μάθησης

Peer education (εκπαίδευση μεταξύ ομοτίμων)

Ανοικτή εκπαίδευση: φιλοσοφία

Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι: Φάση I

Ανοικτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές: Φάση II

WEB 2.0 – E_LEARNING 2.0

Χρήστες: από αμέτοχοι καταναλωτές γίνονται δημιουργοί περιεχομένου

Χαρακτηριστικές Έννοιες:

Διαδραστικότητα, δυναμικό περιεχόμενο, συνεργασία, συνεισφορά, κοινότητα

Προσωπικά Περιβάλλοντα Μάθησης: Νέα προσέγγιση στη χρήση τεχνολογιών

E-LEARNING 1.0

E-LEARNING 2.0

Εκπαιδευτικές πλατφόρμες & Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης

Προσωπικά Περιβάλλοντα Μάθησης

Διαδικασίες απόκτησης

Διαδικασίες συμμετοχής

Πολυμέσα

Κοινωνικά Δίκτυα/ Κοινότητες

Εξωτερικά παρεχόμενο περιεχόμενο

Περιεχόμενο παραγόμενο από το χρήστη

Πρόγραμμα σπουδών

Ημερολόγια/ e- Portfolios

Δομή μαθήματος

Επικοινωνία

Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού

Διάδραση ομοτίμων (peer education)

Αποτίμηση ποιότητας από ειδικότητες

Αποτίμηση ποιότητας από εκπαιδευόμενους

WEB 2.0 – E_LEARNING 2.0

Κοινωνική ώθηση προς Συλλογική Δημιουργικότητα
και Κοινωνική Μάθηση

Παραδείγματα: e-Twinning Groups, Teacher Rooms,
Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Επιστημονική
Εκπαίδευση SCIENTIX (<http://www.scientix.eu/>)
για τα μαθήματα STEM (Science, Technology,
Engineering, Mathematics)

Bottom – up approach

Συλλογική ευφυΐα (collective intelligence)

I_LANDS

i innovation (καινοτομία)	Τεχνολογική καινοτομία	Οργανωτική καινοτομία	Παιδαγωγική καινοτομία
L Learning	<i>Νέοι καινοτόμοι τρόποι μάθησης</i>		
	νέα πολυμεσικά εργαλεία, νέες μέθοδοι μάθησης	νέα μοντέλα διάδρασης εκπαιδευτών - εκπαιδευομένων	προσωποποιημένες προσεγγίσεις μάθησης
A Achieving	<i>Η ατομική επίτευξη αυξάνεται με</i>		
	χρήση διαφόρων αισθητηριακών καναλιών	διαφανείς διαδικασίες, προσβάσιμο μαθησιακό περιεχόμενο	αύξηση κινητοποίησης, συμμετοχής, αναστοχασμού και αυτορρυθμιζόμενης μάθησης
N Networking	<i>Η διαδικτύωση και η δημιουργία κοινοτήτων δίνει αύξηση σε</i>		
	νέους τρόπους σύνδεσης, νέες πηγές και δίκτυα	κοινοτήτες μάθησης, συνεργασία εκπαιδευτικών	νέα συνεργατικά μοντέλα
D Diversity	<i>Τα κοινωνικά μέσα διευρύνουν τους ορίζοντες</i>		
	γεφυρώνοντας την απόσταση με εικονική παρουσία	δια-ιδρυματική συνεργασία, διαπολιτισμική ανταλλαγή	εμπλουτίζοντας και δίνοντας ποικιλία στις μαθησιακές εμπειρίες
S Society	<i>Η μάθηση επανεπεντάσσεται στο κοινωνικό πλαίσιο</i>		
	πολλαπλά κανάλια πρόσβαση συμμετοχή μαθησιακές ευκαιρίες	ένταξη επανένταξη στην κοινωνία, διαφάνεια και προσβασιμότητας	ενσωμάτωση εμπειριών ζωής στην εκπαίδευση και κατάρτιση
	Νέοι τρόποι, εργαλεία και μέθοδοι για μάθηση	Αναθεώρηση των πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης	Ενδυνάμωση των εκπαιδευόμενων

ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Υποδομές, δίκτυα και εξοπλισμός (Π.Σ.Δ.)
- Εκπαιδευτικές πλατφόρμες και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό (e-γliko, φωτόδεντρο, ΑΙΣΩΠΟΣ (του ΙΕΠ), ΠΡΩΤΕΑΣ (του ΚΕΓ)
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε.
- Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης της εκπαίδευσης (e-datacenter, myschool)

Από άλλους φορείς: ΜΗΤΙΔΑ (ΕΚΤ), Οδυσσέας (Υπ. Πολιτισμού), SlideWiki (ΕΚΔΔΑ), GUNET (Γ/θμια Εκπ/ση), OpenAIRE (Ερευνητικό Κέντρο ΑΘΗΝΑ)